

[Bolvig]

kratiet og det radikale venstre næsten altid at kunne få ét af partierne med i et fælles samarbejde. Hvor ofte har vi ikke, ja næsten trukket lod om, hvem af de to borgerlige partier vi ville have med i et samarbejde? Blot en antydning til ét af dem om, at det andet var med i et lovgivningsarbejde, gjorde straks viljen hos det første til at erstatte partieren øjensynlig. Jeg er ikke sikker på, at det vil være så let i fremtiden, efter at ministerens parti har bundet og bastet sig så stærkt til det ene af dem.

Det radikale venstre kan ikke stemme for den række ændringsforslag, der er stillet af andre partier, men derimod for ministerens ændringsforslag.

Det radikale venstre er som så ofte før ked af det stigende antal bemyndigelser, der gives til diverse ministre, således også her. Da vi nu tager hul på et nyt princip, der kan rejse en række uforudsigelige problemer, bl. a. samordning og koordinering med andre pensionsordninger, vil det utvivlsomt være hensigtsmæssigt med en revisionsparagraf.

Honoré (KrF):

Kristeligt folkepartis stilling til dette lovforslag er, at den gruppe medborgere, man skulle have sigtet mod at hjælpe, fortrinsvis er ældre, nedslidte medborgere uanset deres erhverv og organisatoriske tilknytning. Det drejer sig for os om at se på en forbedring af deres pensioner og at sammenarbejde disse med andre pensioner, at se på invalidepensionen, førtidspensionen og tjenestemandspensionerne samt de frivillige pensionsordninger og deres indbyrdes forhold. Samtidig burde man gennem en passende arbejdsmarkedslovgivning forbedre mulighederne for deltidsarbejde.

Efterlønsforslaget tager fat på de problemer på en forkert måde, nemlig gennem en arbejdsmarkedslovgivning på pensionsområdet, der camoufleres som efterløn. Det forkerte ved forslaget er bl. a., at forslaget diskriminerer en række forskellige grupper. Det diskriminerer de lønmodtagere og selvstændige, som ikke er medlemmer af A-kasser, f. eks. tjenestemænd. Det er nemlig sådan, at A-kasserne kun betaler en meget lille del af udgifterne til efterløn, og det diskriminerer dem, der er modtagere af lavere sociale pensioner såsom invalidepension. Det vil medfø-

re et øget pres på de lønmodtagere, der er 60 år og opefter, i retning af at smide dem ud af arbejdsmarkedet. Frivillighedsprincippet med hensyn til at blive efterlønsmodtager er i realiteternes verden ikke særlig stærkt. Det vil endvidere skabe et stort og uforudset beskæftigelsesproblem for mange efterlønsmodtagere, og dette beskæftigelsesproblem vil øge behovet for en kommunalt finansieret fritidsaktivitet for en del efterlønsmodtagere. Der er ikke indbygget en nedtrapning af arbejdstiden i dette efterlønsforslag.

Efterlønsforslaget vil endvidere øge erhvervslivets omkostninger, og det går jo imod de bestræbelser, som er blevet udfoldet i de senere år for at gøre dansk erhvervsliv mere konkurrencedygtigt, hvilket også vil øge det offentlige økonomiske ansvar.

Forslaget vil inden for visse områder skabe mangel på arbejdskraft og dermed øge lønpresset og vanskeliggøre indkomstpolitikken. Resultatet bliver, at vi får en formindskelse af den totale beskæftigelse.

Selv om der er nogle enkelte gode intentioner i lovforslaget, hviler det på et forkert grundlag, og det er selvsagt vanskeligt at tage stilling til ændringsforslagene til et lovforslag, der, uanset hvordan det gennemføres, vil rejse flere problemer, end det løser. Vores tilslutning til visse af ændringsforslagene skal derfor kun betragtes som udtryk for, at vi anser disse ændringsforslag for at være et mindre onde end det oprindelige forslag.

På den baggrund kan vi støtte det konservative ændringsforslag om en deltidsefterløn, fordi det indebærer mulighed for en gradvis nedtrapning af arbejdsindsatsen, fordi udgifterne dertil er mere overskuelige, og fordi det i det hele taget kommer vore egne tanker nærmere. Vi kan på samme baggrund støtte retsforbundets ændringsforslag, ændringsforslag nr. 2, fordi efterløn også her kan opnås uanset medlemskab af A-kasse, og fordi retten til efterløn indtræder på et senere tidspunkt.

Vi kan endvidere støtte ændringsforslagene nr. 7, 16 og 17. Vi vil stemme imod ændringsforslagene nr. 5, 8, 9, 10, 12 og 14 og undlade at stemme til de øvrige ændringsforslag.

Schak Nielsen (DR):